

Državni izpitni center

M 0 9 2 1 3 1 1 3

ŐSZI VIZSGADŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

MEGOLDÁS ÉS PONTOZÁS

2009. augusztus 24., hétfő

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

A) Az értekező iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „Hány szép reménység megszakad, / egér meg ember hasztalan tervezgeti; / öröm helyett csak gyász marad, / csak kín neki.” (Robert Burns)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 5 pont.

Ismerteti a kisregény témáját: 3 pont **(ismeret és megértés).**

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a témát.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a témát.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti a témát.

3 pont: Teljességre törekedve, pontosan ismerteti a témát.

PI.: A kisregény az amerikai Dél otthontalan idénymunkásainak világában mutatja be egy nagy erejű szellemi fogyatékos és társa küszködését, egymásrautaltságát és sorsszerű végzetét. Az író azt is ábrázolja, hogyan lehet megmaradni a sivár, embertelen környezet ellenére is embernek.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Ismerteti a kisregény cselekményének társadalmi hátterét: 2 pont **(ismeret és megértés).**

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a társadalmi hátteret.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a társadalmi hátteret.

2 pont: Lényegre törően és jól ismerteti a társadalmi hátteret.

PI.: A kisregény cselekménye az 1930-as évek Amerikájában játszódik, a nagy gazdasági világválság idején, amikor nincstelen emberek sokasága járja az országot, hogy megkeresse a mindennapra valót. A katasztrofális gazdasági helyzet következtében az emberi sorsok kilátástalanok: ilyen körülmények közt George-nak és Lennie-nek semmi esélye sincs a felemelkedésre.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

2. szempont: 12 pont (alkalmazás és elemzés).

Bemutatja a főszereplők egymáshoz való viszonyát: 6 pont. Egy-egy viszony bemutatása 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a viszonyt.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a viszonyt.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a viszonyt.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve, mutatja be a viszonyt.

PI.: George Milton mezőgazdasági vándormunkás, akire „rámaradt” az ugyanabból a helységből való együgyű Lennie. Kezdetben gyakran meg-megrézfálta őt, de az butaságában mindezt nem észlelte. George-nak óriási hatalma lett Lennie felett, ennek következtében elbizakodottá is vált. A folyóparti esemény döbbsentette rá, hogy embertelenül bánik vele. Ekkor kezdte Lennie-ben az embert látni, és ezután már felelősnek érezte magát érte: többé sose bántotta, megpróbálta megóvni őt a rá leselkedő veszélyektől, gyakori korholását is a szeretet vezérelte. Igaz barátként, társként gondoskodott róla, Lennie pedig oldotta az ő magányát is.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

PI.: Lennie Small nagydarab, hatalmas erejű, jámbor, ám végtelenül együgyű ember, aki Clara néni halála után mérhetetlenül ragaszkodott George-hoz, valójában rá volt utalva. Megtett mindent, amit George mondott neki, pl. még a vízbe is beleugrott. Nagy hálát érzett iránta, újra és újra meséltetett vele tervezett közös tanyájukról és a tengerinyulakról. Rendkívüli erejével mindent összeroppantott, de George-ot sohasem bántotta, sose haragudott rá: őszinte, tiszta, ragaszkodó, gyermeki szeretettel csüggött rajta. Kettejük kapcsolatának meghatározója tehát egymásrautaltságuk és közös életcéljuk.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Megvizsgálja a főszereplők életformáját/életmódját: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a főszereplők életformáját/életmódját.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a főszereplők életformáját/életmódját.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a főszereplők életformáját/életmódját.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a főszereplők életformáját/életmódját.

Pl.: George és Lennie – sorstársaikhoz hasonlóan – állandó anyagi és erkölcsi létbizonytalanságban élnek: se hozzátartozójuk, se vagyonuk, se állandó munkájuk nincs. Egyik gazdaságtól a másikig vándorolnak, közös szállókon tengetik életüket, keményen megdolgoznak a napi ételadagjukért és a kevéske fizetésért. Kiváló munkások, ám Lennie együgyűsége miatt gyakran bajba keverednek, többször menekülniük is kell (pl. a piros ruhás nő esete).

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Megvizsgálja a főszereplők életcélját: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg az életcél.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg az életcél.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg az életcél.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg az életcél.

Pl.: George és Lennie egy szebb jövőről álmodoznak. Számtalanszor elmesélik egymásnak tervüket: annyi pénzt gyűjtenének össze, hogy vehessenek maguknak egy kis tanyát, ahol Lennie tengerinyulakat tenyésztene majd, és ahol állatokat tartanának; szeretnének kiszabadulni a csavargó napszámosok világából, végre maguknak dolgozni, *a föld zsírjából élni*, szerényen, de szabadon és emberhez méltóan. Ez a vágy ad értelmet eseménytelen életüknek, munkájuknak.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

3. szempont: 12 pont.

Megvizsgálja a kisregény keretét adó természeti kép jelképiségét: 3 pont **(alkalmazás és elemzés)**.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a természeti kép jelképiségét.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a természeti kép jelképiségét.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a természeti kép jelképiségét.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a természeti kép jelképiségét.

Pl.: A kisregénynek keretét ad az első és az utolsó fejezet természeti képe: az elsőben egy hosszú lábú gém lefelé száll a folyó fölött, az utolsóban pedig egy gém mozdulatlanul áll és várakozik a sekély vízben, aztán váratlanul lecsap, és bekapja a felé úszó vízikígyót, majd ismét várakozó helyzetbe áll, és várja a felé úszó másik kis vízikígyót. Az író azt sugallja, hogy a lélekölő világ felfalja az embert, egyiket a másik után, minden csak idő kérdése, a szereplők sorsa a kígyókéhoz hasonló.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Megvizsgálja a kutya és Lennie sorsának közös jellemzőit: 3 pont **(alkalmazás és elemzés)**.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a közös jellemzőket.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a közös jellemzőket.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a közös jellemzőket.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan vizsgálja meg a közös jellemzőket.

Pl.: Candynek, a félkezű öregnek volt egy nagyon vén kutyája. Mivel az állat nagyon bűdös volt, zavarta a közös hálóhely lakóit, ezért felszólították Candyt, szabaduljon meg tőle, lője le, hiszen a kutyából már amúgy sincs semmi haszna. Candy úgy érzi, nem tudná megtenni, de beleegyezik, hogy Carlson lelője a kutyát. A napszámosok is – együgyűsége ellenére – egy ideig elviselték Lennie-t, hiszen kiváló munkás volt. Amikor azonban akaratlanul meggyilkolta Curly feleségét, egyszeriben olyan zavaró tényezővé vált, amelytől meg kell szabadulni. Így ítéltetett Lennie is lelövésre. Azonban George ugyanúgy nem akar megválni társától, mint ahogy Candy a kutyától.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Megvizsgálja a kutya és Lennie sorsa közti különbséget: 3 pont **(alkalmazás és elemzés)**.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg az eltérést.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg az eltérést.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg az eltérést.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan vizsgálja meg az eltérést.

Pl.: Candy átengedi egy idegennek, hogy végezzen hűséges, öreg társával, akivel hosszú éveken át együtt vándorolt, George pedig saját maga végez Lennie-vel, hogy megmentse őt üldözői bosszújától. Candy a történetek után néhány nappal megfogalmazza George-nak: nem lett volna szabad megengednie, hogy idegen löje le a kutyáját. George Candyvel ellentétben nem habozik, képes Lennie gyilkosává válni, hogy megmentse őt Curlyék brutális bosszújától.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

A jelölt állást foglal ember és állat sorsának végkifejletéről: 3 pont **(szintézis és értékelés).**

0 pont: Nem foglal állást a kérdésben.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg állásfoglalását.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fogalmazza meg állásfoglalását.

3 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fogalmazza meg állásfoglalását.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

4. szempont: 6 pont.

Értelmezi a dolgozattímet a főszereplők végzetének tükrében: 3 pont **(alkalmazás és elemzés).**

0 pont: Nem, illetve rosszul értelmezi a dolgozattímet.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól értelmezi a dolgozattímet.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően értelmezi a dolgozattímet.

3 pont: Árnlyaltan, teljességre törekedve értelmezi a dolgozattímet.

A jelölt címértelmezését, meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

A jelölt kifejti, aktuálisnak tekinthető-e a regény írói üzenete: 3 pont **(szintézis és értékelés).**

0 pont: Nem fejt ki véleményét a kérdésről.

1 pont: Felszínesen fejt ki véleményét a kérdésről.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét a kérdésről.

3 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki véleményét a kérdésről.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

B) Az elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

**A dolgozat címe: „Ha vét ellenem embertársam, hányszor kell neki megbocsátanom?”
(Mt 18, 21–22)**

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 9 pont.

Ismerteti a szövegrészlet közvetlen előzményeit: 3 pont **(ismeret és megértés).**

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a közvetlen előzményeket.

1 pont: Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a közvetlen előzményeket.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti a közvetlen előzményeket.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve ismerteti a közvetlen előzményeket.

PI. Emerenc hiába várta ünnepi lakomával a deportáláskor megmentett Évát, akit kamaszkora óta nem látott. A szemelvény cselekményének előestéjén az író visszaviszi az ételmaradékot, amit Emerentől kapott, ő ezt némán előnti, s a pezsgős-boros palackokat az ajtófélfához csapkodja. Az író késő éjjel döbben rá: nemcsak az elmaradt vendég, hanem ő is megsebezte Emerencet, s hogy ezt jóvátegye, engesztelő szándékkal megy át hozzá.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Bemutatja a szereplőket a regény ismeretében: 6 pont **(alakalmazás és elemzés).**

Egy-egy szereplő bemutatása 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplőt.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a szereplőt.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a szereplőt.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve mutatja be a szereplőt.

PI.: Szeredás Emerenc idősebb, iskolázatlan, ám rendkívül intelligens, minden ellen lázadó, szófukar, ugyanakkor szókimondó, magas, izmos, erőt sugárzó, tiszta arcú asszony. Egy budapesti utca mindeneképp két évtizedig lesz az író házvezetőnője. Sorsát meghatározták a családi tragédiák és a világháborús szenvedések, így mindezek miatt zárkózottá vált. Magányosan, saját szigorú törvényei szerint él, és ehhez alkalmazkodik a környezete is. Nem engedi közel magához az embereket, ám azok kéretlenül is megosztják vele legféltebb titkaikat. Az írónőt is csak nagyon lassan fogadja bizalmába, és feltétel nélküli szeretetet, teljes odaadást vár el tőle, ezért nem tudja túlélni szeretett Magduskája „árulását”.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

PI.: Az író gyermektelen fiatalasszony, férje egyetemi tanár. "Főfoglalkozású" íróként fogadja fel Emerencet házvezetőjéül, s csak az öregasszony halála után képes megérteni önmagát és Emerencet. Értékrendjét a vallás és a művészlét határozza meg: igazmondás, becsület, érzékeny lelkiismeret, a hitbeli és családi hagyományokhoz való hűség. Távolságtartó, ugyanakkor alkalmazkodó, tapintatos és jószívú, Emerencet tiszteli, értékeit elismeri, akár férjével szemben is védelmezi. Megérti a sok évvel idősebb öregasszonyt, aki őt meg nem született lányaként akarja szeretni, s végül elismeri: Emerenc mindegyiküknél tisztább, őszintébb. Végül bűneként beismeri: elárulta és hagyta meghalni őt.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

2. szempont: 8 pont (alkalmazás és elemzés)

Megvizsgálja a szereplők együttlétének fontosabb mozzanatait: 8 pont. Egy-egy mozzanat vizsgálata 2-2 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a szereplők együttlétének mozzanatait.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a szereplők együttlétének mozzanatait.

2 pont: Pontosan és lényegre törően vizsgálja meg a szereplők együttlétének mozzanatait.

PI. az első mozzanat: Emerenc *illedelmesen, halkán* rákérdez az író éjszakai, szokatlan jövetelének okára, a legsúlyosabbra: *Beteg a gazda?* Az író nem a kérdésre válaszol, hanem csak a bemenetel szándékát jelzi. Emerenc beengedi.

Pl. a második mozzanat: az író nő megtervezi együttérzésének kifejezését, de *nem jutott eszébe semmi*, csak ételt kér Emerencről, mert *éhes*.

Pl. a harmadik mozzanat: Emerenc ennek megörül, serényen ünnepi terítéket és ételt hoz, amit az író nő jóízűen elfogyaszt, és szokása ellenére a bort is elfogadja.

Pl. a negyedik mozzanat: a vacsora után felszabadultan játszanak a kutyával, róla beszélgetnek akkor is, amikor Emerenc hazakíséri éjszakai látogatóját, és a maga módján köszönetet mond.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

3. szempont: 12 pont (alkalmazás és elemzés).

Elemzi az ösztönös és tudatos reagálás folyamatát: 6 pont. Egy-egy elemzés 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul elemzi a reagálás folyamatát.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól elemzi a reagálás folyamatát.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan elemzi a reagálás folyamatát.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve elemzi a reagálás folyamatát.

Pl. az író nő: tudatos reagálását a *békítő*-vigasztaló beszéd terve tükrözi, mellyel jelezné, hogy nem érti a délután történeteket, de *együtt érez* Emerencsel. Ösztönös reagálása: a *meg nem talált* szavak helyett ételt kér. Tudatos reagálása: az ételt fogyasztva az író nő már tudja, vigasztul az elmaradt vendég szerepét kell eljátszania.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Pl. Emerenc: az étel kérésére ösztönösen mosollyal válaszol, mert inkább érzi, mint tudja, hogy az író nő vigasztalni akarja őt a késő éjszakai látogatással, az étel szíves elfogadásával. A vendéglátás további cselekvései – Emerenc munkavégzéséből adódóan is – tudatosak. Megtapasztalva egymás jó szándékát, már együtt, egyformán akarva és tudatosan játszanak a kutyával, mintha elfeledkeznének az *elmaradt vendégről*: *nem hozta szóba senki*.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Elemzi az érzelmi azonosulás megszületését: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul elemzi az érzelmi azonosulás megszületését.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól elemzi az érzelmi azonosulás megszületését.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan elemzi az érzelmi azonosulás megszületését.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve elemzi az érzelmi azonosulás megszületését.

Pl.: Az érzelmi azonosulás első fázisa tehát az ösztönös ételkérés. Emerenc érzelmei ezzel szinkronban vannak, mert a kérésre mosolyog, majd tüsténkedik, szépen megterít, még jobb ételt hoz, mint délután. Az érzelmi azonosulás teljességét a Violával való játék, a róla való beszélgetés jelzi majd. Tetőpont: Emerenc hálás köszönetmondása: *...utánam súgta, ... ezt sose felejtí el nekem*.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Értelmezi a zárókép kutya-szimbólumának jelentéstartalmát: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul értelmezi a kutya-szimbólumot.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól értelmezi a kutya-szimbólumot.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően értelmezi a kutya-szimbólumot.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve értelmezi a kutya-szimbólumot.

Pl.: A kutya mint az emberhez szokott ösztönlény, átveszi az ember tudat alatti érzeteit és érzelmeit. Itt Viola *felizgatottságában* az író nő és Emerenc konfliktusa tükröződik áttételesen, a kutya elnyugvásában, horkolásában pedig megbékélésük jelképeződik.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

4. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

Állást foglal a dolgozattípus kérdésében: 3 pont.

0 pont: Nem foglal állást a dolgozattípus kérdésében.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg állásfoglalását.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fogalmazza meg állásfoglalását.

3 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fogalmazza meg állásfoglalását.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Értékeli az író éjszakai látogatását: 3 pont.

0 pont: Nem értékeli az író gesztusát.

1 pont: Felszínesen értékeli az író gesztusát.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan értékeli az író gesztusát.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve értékeli az író gesztusát.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Megjegyzés:

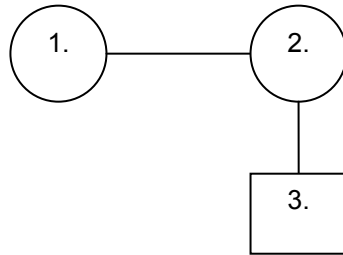
- A tárgyi tévedésért 0,5–1 pontot vonunk le.
- A szerkezetre, a nyelvhelyességre és a helyesírásra az érettségi követelményrendszer kritériumai alapján legfeljebb 15 pont adható.
- A feladatlap szempontjai a dolgozat szerkezetének egy lehetséges változatát jelentik, a jelöltnél nem feltétlenül szükséges a sorrendet követnie.

FELADAT	MEGOLDÁS	PONTSZÁM												
1.	H, I, I, I <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	4												
2.	C	2												
3.	a) Érdekes, figyelemfelkeltő, témamegjelölő, mondatértékű cím. <i>Három jellemző felismeréséért 2 pont, kettőért 1 pont adható.</i>	2												
	b) Megjelöli az adott részek témáját, részben összeköti, részben elkülöníti az egyes részeket egymástól. <i>Egy-egy elem felismeréséért 1-1 pont adható.</i>	2												
4.	I, I, I, H, I <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	5												
5.	<i>a dolgok színe:</i> a dolgok jó oldala vagy pozitív történések <i>a 2. rész lényege:</i> A magyar könyvkiadás (és –terjesztés) fellendülőben van. <i>a dolgok visszája:</i> a dolgok rossz oldala vagy negatív történések <i>a 3. rész lényege:</i> A olvasással és a könyvekkel eltöltött órák száma egyre csökken. <i>Vagy ugyanez másképpen. Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	4												
6.	a) a Századvég-Tárki felmérésére, a statisztikai hivatal felmérésére <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	4												
	b) 35, 60 <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>													
7.	3., 5., 4., 1., 2. <i>Egy hibával 2 pont, kettővel 1 pont, hárommal 0 pont adható.</i>	3												
8.	Minél több időt tölt egy gyerek a tévé előtt, annál gyengébb az olvasási képessége, annál nehezebben oldja meg a házi feladatokat. <i>Vagy ugyanez másképpen. A lényegre törő, helyes értelmezésért 2 pont, a kevésbé szabatosért 1 pont adható.</i>	2												
9.	A szövegbeli jelentés: Járművek összetorlódása vagy káosz	5												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>a szó</th> <th>a szóban érvényesülő mássalhangzótvörvény</th> <th>a szó írásában alkalmazott helyesírási alapelv</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>megadja</td> <td>összeolvadás</td> <td>a szóelemzés elve</td> </tr> <tr> <td>összforgalom</td> <td>rövidülés</td> <td>az egyszerűsítés és/vagy a kiejtés elve</td> </tr> <tr> <td>hozzák</td> <td>írásban jelölt teljes hasonulás</td> <td>a kiejtés elve</td> </tr> </tbody> </table>	a szó	a szóban érvényesülő mássalhangzótvörvény	a szó írásában alkalmazott helyesírási alapelv	megadja	összeolvadás	a szóelemzés elve	összforgalom	rövidülés	az egyszerűsítés és/vagy a kiejtés elve	hozzák	írásban jelölt teljes hasonulás	a kiejtés elve	
a szó	a szóban érvényesülő mássalhangzótvörvény	a szó írásában alkalmazott helyesírási alapelv												
megadja	összeolvadás	a szóelemzés elve												
összforgalom	rövidülés	az egyszerűsítés és/vagy a kiejtés elve												
hozzák	írásban jelölt teljes hasonulás	a kiejtés elve												
	<i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>													
10.	erénye, szeme <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	2												
11.	túlzás, 1. jelentés dicsfény, 2. jelentés <i>Minden helyes megoldás 1-1 pont.</i>	4												
12.	nem mindenki ilyen derülátó a szakmabeliek nagy örömmel reagáltak a könyvesboltok száma erősen növekedik <i>A pontos magyarázatért 2 pont, a tartalmilag helyes, de kevésbé teljességre törekvőért 1 pont adható.</i>	6												

13. sosem
jelentős
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 2
14. könyvgyűjtő
könyvmoly
könyvnyomtatás
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 3
15. olvasni való
olvasnivaló
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 2
16. C, D, B, A
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 4
17. T K K J T T J R
I G A Z / G A T / Ó / J A M E G / H A L A D / T / A M
Minden 2 jó megoldásért 1 pont jár. 4
18. 5
a szó	szófaja	mondatrész értéke
olvasók	főnév	birtokos jelző
fordított	befejezett melléknévi igenév	minőségjelző
többet	határozatlan számnév	tárgy
19. divatos vagy felkapott
nagy vagy erős vagy óriási vagy gyökeres
Vagy más megfelelő. Minden helyes megoldás 1-1 pont. 2
20. essen vagy essék vissza
nőjön
vegyél vagy végy
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 3
21. I, H, I
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 3
22. tavaly: időhatározó
visszaesett: állítmány
a könyvet: tárgy
ajándékozók: birtokos jelző
száma: alany
Minden helyes megoldás 1-1 pont. 5
23. az összetett mondat fajtája: alárendelő, minőségjelzős
átalakítva: Egyes kiadók véleménye szerint nálunk évente túl sok könyvet adnak ki. 6
- átalakítva:* A magyar oktatási rendszernek köszönhető (az), hogy megmaradt az olvasásszeretet. *Vagy:* A magyar oktatási rendszernek köszönhetjük (azt), hogy megmaradt az olvasásszeretet.
az összetett mondat fajtája: alárendelő, alanyi vagy tárgyi
1-1 pont adható a jó átalakításért, 1-1 a helyesírásért, 1-1 az összetett mondat fajtájának meghatározásáért.

24. 3
- 1 2
- Ez a korosztály most fejezi be egyetemi tanulmányait,/ s nyomában már csak olyan
- 3
- korosztályok érkeznek,/ amelyek a számítógép és a televízió előtt nőttek fel./

Jmi

1-1 pont jár a viszonyok megállapításáért, 1 pont az ábra elkészítéséért.

25. 2
- 6., 5., 1., 4., 2., 3.
Egy hibával 1 pont, kettővel vagy többel 0 pont.
26. 6
- érdeklődésére
 körében
 jól
 naponta
 eredményeként vagy eredményeképpen
 premierje vagy premiere
Minden helyes megoldás 1-1 pont.
27. 25
- Tartalom: 0–12 pont
 Megfelelő cím, a választott téma bemutatása lényeges információk feltüntetésével (szerző, cím, téma, szereplők, tartalom, ajánlás/értékelés).
A pontszám a felsoroltak száma és kibontása függvényében adható meg.
- Nyelvhelyesség és helyesírás: 0–6 pont
 Pontos, világos fogalmazás; köznyelvi, normatív formák használata.
1–1 pontot vonunk le 2 súlyos, ill. 3 kevésbé súlyos hibáért.
- Stílus: 0–4 pont
 A szövegtípusnak való megfelelés: tárgyilagosság, tömörség, szókincs stb.
A pontszám a felsoroltak meglétének függvényében adható meg.
- Szerkezet: 0–2 pont
 Arányosság, teljességre törekvés a mondanivaló elrendezésében.
- Terjedelem: 0–1 pont
 10%-kal rövidebb szöveg esetében a terjedelemért 0 pont jár.